

**ХУЛОСАИ НИҶОИИ
ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA-038-И НАЗДИ
ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ
ДИССЕРТАТСИЯ ОИД БА ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ
НОМЗАДИ ИЛМҶОИ БИОЛОҶИ**

Парвандаи атестатсионии № _____

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 5-уми январи соли 2023 № 7

Барои сазовор донистани Сафармади Мирзоалӣ, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ аз рӯи ихтисоси 03.02.01-Ботаника.

Диссертатсияи «Аломатҳои биоморфологии топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар шароити водихои Кӯлобу Ҳисор» аз рӯи ихтисоси 03.02.01 – Ботаника ба ҳимоя қабул карда шуд, суратмаҷлиси № 4 аз 2.11.2022 Шурои диссертатсионии 6D.KOA-038-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. www.tnu.tj. Суроға: 734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17.

Довталаби дараҷаи илмӣ Сафармади Мирзоалӣ 13-уми августи соли 1991 дар деҳаи Кадучӣ, ноҳияи Восеъ таваллуд шудааст, миллаташ тоҷик, маълумоташ олӣ.

Довталаби дараҷаи илмӣ соли 1998 қадами аввалинро ба мактаби миёнаи №56 – и деҳаи Кадучӣ гузошта, мактаби мазкурро соли 2009 хатм намудааст. Аз соли 2014 то 2015 ҳамчун лаборант, аз соли 2015 то 2020 ассистент ва аз соли 2020 то ҳол ба ҳайси муаллими калони кафедраи ботаника фаъолият карда истодааст. Соли 2009 ҳуҷатҳои худро ба Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ супорида, соли 2013 Донишгоҳи мазкурро бо ихтисоси «биология-экология» хатм намудааст. Соли 2013 ҳуҷатҳои худро ба шӯбаи магистратураи Донишгоҳи номбурда супорида, онро соли 2015 бо ихтисоси “биология” хатм намудааст. Номбурда соли 2016 ба шӯбаи аспирантураи ДДОТ ба номи С. Айнӣ ба ҳайси унвонҷӯ пазируфта шуда, соли 2020 онро бо муваффақият хатм намудааст.

Диссертатсия дар кафедраи ботаникаи факултети биологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ иҷро шудааст.

Мавзӯи диссертатсия дар ҷаласаи шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ, аз 27.01. 2017 Қарори № 8/6,1 тасдиқ шудааст.

Рохбари илмӣ: Партоев Қ.- доктори илмҳои кишоварзӣ, ходими калони илмӣ, мудири Озмоишгоҳи генетика ва селекцияи растаниҳои Институти ботаника, физиология ва генетикаи растании АМИ Тоҷикистон мебошад.

Муқарризони расмӣ:

1. **Наврузшоев Довутшо** - доктори илмҳои биологӣ, ходими калони илмии Институти биологии Помир ба номи академик Х.Ю. Юсуфбеков.

2. **Кароматуллои Қурбоналӣ** – номзади илмҳои биологӣ, мушовири академии дараҷаи I - и шуъбаи рӯзонаи факултети биологияи ДМТ.

Муассисаи пешбар: Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров, кафедраи ботаника ва физиологияи растаниҳо дар хулосаи мусбати худ, ки аз тарафи **Ҳомидов Ё.Р.** номзади илмҳои биологӣ, дотсент, мудири кафедраи ботаника ва физиологияи растаниҳои Донишгоҳи мазкур (эксперт) ва аз ҷониби ректори донишгоҳ профессор, **Усмонзода А.И.** тасдиқ шуда, қайд шудааст, ки доктараби дараҷаи илмӣ 15 интишороти илмӣ, ки аз онҳо 8 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмии тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Россия, як монография ва 6 фишурдаи маърузаҳо chopшуда дорад. Интишороти унвонҷӯ нуктаҳои асосӣ, натиҷа ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳад.

Диссертатсияи Сафармади Мирзоалӣ дар мавзӯи «Аломатҳои биоморфологияи топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар шароити водихои Кӯлобу Ҳисор» аз рӯйи навгонии илмӣ, муобрамият ва аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доштани сазовори баҳои мусбат буда, ба бандҳои 10-12, 67 ва 69-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад. Дар тақризи дарҷ гардидааст, ки диссертатсияи пешниҳодшуда қори илмии ба итмом расонида буда, аз нигоҳи сохтор ва мундариҷа қомил аст.

Новобаста ба муваффақиятҳои ба дастовардаи муаллиф оид ба диссертатсия ҳангоми ҳаматарафа таҳлил намудани он баъзе камбудихо мушоҳида карда шудаанд, ки онҳо чунинанд:

1. Дар диссертатсия баъзе хатогиҳои имлоӣ мушоҳида карда мешаванд.
2. Дар боби якум адабиёти солҳои охир қам ба ҷашм мерасад.
3. Хуб мешуд, ки алоқамандии баъзе хусусиятҳои намунаҳои гуногуни топинамбурро дар ин ё он минтақа нишон меод.
4. Дар диссертатсия омӯзиши сохти анатомии ҳамаи намунаҳо оварда нашудааст.
5. Дар боби 3 ва 5 хулосаҳо зиёд оварда шудааст.

Эродҳои дар боло оварда шуда ба сифат ва баҳои арзанда додани диссертатсия таъсири манфӣ намерасонад.

Нуктаҳои илмӣ ва натиҷаҳои диссертатсия саҳеҳ ва асоснок буда, ба ихтисоси 03.02.01- Ботаника (илмҳои биологӣ) мувофиқат мекунад ва таҳқиқоти анҷомёфта маҳсуб гардида, ҷавобгӯ ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аст ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ мебошад.

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо ворид шуданд:

1. Мудирӣ озмоишгоҳи биохимияи фотосинтези Институти ботаника, физиология ва генетикаи растани Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, узви-вобастаи АМИТ, доктори илмҳои биологӣ, профессор Абдуллаев Абдуманон ба автореферати диссертатсия тақриз навиштааст (тақриз бо забони тоҷикӣ пешниҳод шудааст), тақриз мусбат арзёбӣ гардидааст.
2. Мудирӣ шуъбаи тайёрии омӯзгорони Донишгоҳи давлатии Хоруғ (Тоҷикистон), доктори илмҳои биологӣ, профессор, Мамадризохонов Акбар ба автореферати диссертатсия тақриз навиштааст (тақриз бо забони русӣ пешниҳод шудааст), доир ба дастоварду комёбиҳои муаллифи рисола андешаҳояшро ибраз намуда, мусбат арзёбӣ намудааст.
3. Профессори кафедраи ботаникаи ДМТ, доктори илмҳои биологӣ, Рахимов Сафарбек ба автореферати диссертатсия тақриз навиштааст (тақриз бо забони тоҷикӣ пешниҳод шудааст), тақриз мусбат арзёбӣ гардидааст.
4. Директори Институти ботаника, физиология ва генетикаи растани АМИТ, номзоди илмҳои биологӣ, Бобозода Б. Б. ба автореферати диссертатсия тақриз навиштааст (тақриз бо забони тоҷикӣ пешниҳод шудааст), тақриз мусбат арзёбӣ гардидааст.
5. Мудирӣ кафедраи ботаникаи ДДОТ ба номи С. Айнӣ, номзоди илмҳои биологӣ, Бобозода И.А. доир ба дастоварду комёбиҳои рисола андешаҳояшро ибраз намуда, мусбат арзёбӣ намудааст.
6. Дотсенти кафедраи биологияи тиббӣ бо асосҳои генетикаи ба номи профессор Бердиев Н.Б, МДТ ДДТТ ба номи Абӯали ибни Сино, номзоди илмҳои биологӣ Наврузшоева Г. Х. ба автореферати диссертатсия тақриз навиштааст (тақриз бо забони тоҷикӣ пешниҳод шудааст), тақриз мусбат арзёбӣ гардидааст.
7. Дотсенти кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварии ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, номзоди илмҳои биологӣ Қосумбекова Ф. А. ба автореферати диссертатсия тақриз навиштааст (тақриз бо забони тоҷикӣ пешниҳод шудааст), тақриз мусбат арзёбӣ гардидааст.

Ҳамаи тақризҳои пешниҳодшуда мусбат буда, муқарризони ғайрирасмӣ дар баробари муайян кардани баъзе эроду нуқсонҳои автореферати диссертатсия (тоҷикӣ ва русӣ) муҳимияти ҷанбаҳои назариявӣю амалӣ, навоарӣ ва дастовардҳои илмӣю муаллифи диссертатсияро таъкид кардаанд.

Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар ба он асоснок мегардад, ки онҳо мутахассисони бевосита дар соҳаи ботаника буда, дар қорҳои илмӣю таҳқиқотӣ фаъолона иштирок карда, дар ин самт мақолаҳои зиёде таълиф кардаанд, ки мазмун ва муҳтавои онҳо ба диссертатсияи мазкур наздикӣ доранд. Муассисаи пешбар яке аз бонуфузтарин муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шумор рафта, бо мутахассисони варзидаи худ дар самти таҳқиқу таҳлили масоили ботаника хеле маъруф гардидаанд.

**Номгӯи муҳимтарин корҳои илмӣ, ки моҳияти диссертатсияро
инъикос менамоянд, чунинанд:**

1-М. Сафармади Мирзоали. Изучение коллекционных сортообразцов топинамбура в условиях Гиссарской долины / К. Партоев, Мирзоали Сафармади, А. Эргашев // Вестник Таджикского национального университета. Серия естественных наук. № 2. Душанбе, 2018 /- С. 205-209. ISSN 2413-452X.

2-М. Сафармади Мирзоалӣ. Таъсири нурии органикӣ ба микдори пигментҳои фотосинтетикӣ ва қадкашии пояи намунаҳои топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) / Мирзоалӣ Сафармади // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсоли «Кишоварз», №2 (87). Душанбе, 2020.- С. 47-50.

3-М. Сафармади Мирзоалӣ. Сабзиш ва маҳсулнокии намунаҳои навҳои топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар шароити ноҳияи Восеъ / Мирзоалӣ Сафармади // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсоли «Кишоварз», №3 (88). Душанбе, 2020.- С. 48-50.

4-М. Сафармади Мирзоалӣ. Продуктивность топинамбура (*Helianthus tuberosus* L.) в условиях Таджикистана / К. Партоев, М. Сафармади, Х.М. Ахмедов // Вестник Алтайского государственного аграрного университета. № 8 (190), 2020.- С. 34-38.

5-М. Сафармади Мирзоалӣ. Продуктивный потенциал топинамбура (*Helianthus tuberosus* L.) в условиях Таджикистана /М. Сафармади, К. Партоев, И.С. Нихмонов // Известия Оренбургского государственного аграрного университета. № 4 (84). 2020. - С. 82-85.

6-М. Сафармади М. Нишондодҳои сабзиши намунаҳои топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар ноҳияи Восеъ / М. Сафармади // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ (*Илмҳои табиӣ риёзӣ*) № 3-4 (11-12), Душанбе – 2021.- С. 433-434.

7-М. Сафармади М. Хусусиятҳои монандии сохти анатомии узвҳои нашвии топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар шароити Тоҷикистон / М. Сафармади // Илм ва фановарӣ. 2021. № 4. Душанбе – 2022.- С. 260-267.

8-М. Сафармади М. Сохти анатомии намунаи нави топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) - Ваҳдат / М. Сафармади // Илм ва фановарӣ. 2022. № 1. Душанбе – 2022.- С. 181-188.

Монография:

9-М. Сафармади М. Нишонаҳои морфологии топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар минтақаҳои гуногуни агроэкологӣ / Қ. Партоев, А. Эргашев, М. Сафармади // Душанбе, 2020.-138 с.

**Мақолаҳои дар нашрияҳои дигари илмӣ, маводҳои конференсияҳои
байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ ҷопшуда:**

10-М. Сафармади М. Новая коллекция топинамбура (*Helianthus tuberosus* L.) в условиях Таджикистана / К. Партоев, Н.Х. Сайдалиев, М. Сафармади // «Актуальные проблемы экологии и природопользования в

современных условиях». Материалы Международной научно-практической конференции. Часть 2. Киров, 2017. - С. 66-69.

11-М. Сафармади М. О корреляционной связи между продуктивностью топинамбура (*Helianthus tuberosus* L.) и суммой эффективных температур / К. Партоев, Х.М. Ахмедов, И. Нихмонов, С. Садридинов, М. Сафармади // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. Москва, 2018., № 6. - С. 149-154.

12-М. Сафармади М. Ценная коллекция топинамбура в Таджикистане / К. Партоев, Н. Х. Сайдалиев, М. Сафармади «Экология и география растений и растительных сообществ». Материалы IV Международной научной конференции Екатеринбург, 16–19 апреля 2018.- С. 657-660.

13-М. Сафармади М. Полиморфизм признаков у коллекции топинамбура в условиях Таджикистана / К. Партоев, М. Сафармади Сборник тезисов Международной конференции «125 лет прикладной ботаники в России». 25 – 28 ноября 2019 года. Санкт-Петербург, Россия, 2019.- С. 174-175.

14-М. Сафармади М. Связь продуктивности топинамбура с другими признаками / Қ. Партоев, Н.Х. Сайдалиев, М. Сафармади // Маводи конференсия IX-уми байналмилалии «Хусусиятҳои экологии гуногунии биологӣ». Душанбе, 2021.- С.114-115.

15-М. Сафармади М. Соҳти анатомии узвҳои нашвиҳои растани топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар шароити Тоҷикистон / М. Сафармади, Ш. Холова, Қ. Партоев // Маводи конференсияи байналмилалии илмӣ-амалӣ бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 90-солагии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни. Душанбе, 2021.- С. 107-113.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи доктараби дараҷаи илмӣ Сафармади Мирзоалӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ дар мавзӯи «Аломатҳои биоморфологии топинамбур (*Helianthus tuberosus* L.) дар шароити водиҳои Кӯлобу Ҳисор» як қатор натиҷаҳои илмӣ ба даст оварда шуданд.

Бори аввал тағйирёбии аломатҳои анатомӣ ва морфологии намунаҳои топинамбур дар шароити водиҳои Кӯлобу Ҳисор омӯхта шудааст.

Таҳқиқотҳо нишон доданд, ки соҳти анатомии барги намунаҳои Ваҳдат, Сарват ва Интерес аз ҷиҳати андоза ва эпидерма аз ҳамдигар фарқ менамоянд. Натиҷаҳои илмӣ нишон доданд, ки эпидермаи болоии барг аз як қабат ҳуҷайраи девораш ғафс иборат буда, баландии он ба 22.6 ± 4.10 мкм, пахноияш бошад ба 28.0 ± 1.49 мкм, эпидермаи поёнии барг низ аз як қабат ҳуҷайраи деворғафс иборат буда, баландии он ба 20.2 ± 1.55 мкм ва пахноияш ба 25.6 ± 3.18 мкм баробар аст.

Хусусиятҳои инкишофёбии аломатҳои морфологӣ ва вазни биологии намунаҳои гуногуни топинамбур дар баландҳои 460 ва 840 м аз сатҳи баҳр ва микдори пигментҳои фотосинтетикӣ (хлорофиллҳои “а”, “b” ва каротиноидҳо) дар баргҳои намунаҳои топинамбур дар шароити водиҳои Кӯлоб муайян карда шудааст.

Аҳамияти назариявӣ ва илмию амалии таҳқиқот. Муқаррароти назариявии рисолаи илмӣ биоморфологияи назариявиро пурра мегардонад. Нақшаҳои илмии рисола метавонанд дар қорҳои илмӣ дар бахшҳои ботаника ва физиологияи растаниҳо истифода гарданд.

Қорҳои илмии гузаронидашуда собит намудаанд, ки аз парвариши намунаҳои топинамбур дар шароити водихои Кӯлобу Ҳисор даромади иқтисодӣ ба даст овардан мумкин аст. Хулосаҳо ва натиҷаҳои диссертатсия метавонанд дар раванди қорҳои илмӣ ва таълимии дарсҳои факултетҳои биологияи донишгоҳҳо, муассисаҳои олии касбии соҳаи биология ва дорусозӣ истифода шаванд.

Нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда:

1. Таъсири минтақаи парвариш ба аломатҳои морфологию биологии топинамбур;
2. Сохти анатомӣ ва морфологии узвҳои нашвӣ ва таъсири омилҳои гуногуни иқлиму хоки минтақаҳои амудӣ (вертикалӣ) ба хусусияти инкишофёбии аломатҳои морфологӣ ва маҳсулнокии намунаҳои гуногуни топинамбур;
3. Аҳамияти иқтисодии парвариши намунаҳои гуногуни топинамбур дар минтақаҳои гуногуни омӯзиш.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисос. Таҳқиқотҳои гузаронидашуда ба илми биология, махсусан ба бахшҳои ботаника, физиологияи растаниҳо ва экология мансуб мебошанд. Соҳаи таҳқиқот биоморфология мебошад.

Диссертатсия ба якҷанд банди шиносномаи ихтисоси 03.02.01 – «Ботаника» мутобиқат мекунад:

-*банди* 1. Таҳлили хусусиятҳои морфологии 16 намунаи топинамбур муайян карда шудааст – зербоби 3.2.

Сохти анатомии узвҳои нашвии баъзе намунаҳои топинамбур омӯхта шуд-зербоби 3.1.

-*банди* 2. Тағйирёбии нишонаҳои морфологии намунаҳои топинамбур дар шароитҳои гуногуни агроэкологӣ нишон дода шудааст – зербоби 4.1.

-*банди* 3. Нашъунамои топинамбур ва тағйирёбии нишонаҳои он дар шароити ноҳияи Восеъ – зербоби 5.1.

Нашъунамои топинамбур ва тағйирёбии нишонаҳои он дар шароити шаҳри Душанбе – зербоби 5.2.

Саҳми шахсии довталаби дарачаи илмӣ дар таҳқиқот. Муаллифи кори диссертатсионӣ дар тамоми зинаҳои таҷрибаҳои таҳқиқотӣ: таҳлилу тафсири адабиёт, ба даст овардан, қорқард ва таҳлилу натиҷаҳои таҷрибаҳо, хулосабарорӣ ва тайёр намудани маводи илмӣ аз рӯйи мавзӯи таҳқиқотӣ, омода ва таҳияи диссертатсия бевосита ширкат намудааст. Саҳми умумии иштироки унвонҷӯ ба 85% баробар аст.

Асолат ва эътимоднокии натиҷаҳои илмӣ ва хулосаҳо. Кори диссертатсионии Сафармади М. дар сатҳи баланди илмӣ иҷро гардидааст. Эътимоди кори илмӣ дар он аст, ки натиҷаҳои ба даст омада, дар асоси

усулҳои нави муосир ва таҳлили биоморфологии растаниҳо, бо истифода аз усулҳои таҳлили оморӣ (статистикӣ) гузаронида шудаанд. Коркарди омории дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои ба даст омада аз рӯйи усулҳои Подольский А. С. (1974); Раҳимов С. (2001; 2007); Серебряков И.Г. (1952) ва Доспехов Б. А. (1985) муайян карда шудааст.

Тавсия оид ба истифодашавии натиҷаҳои кори диссертатсионӣ. Натиҷаҳои ин кори диссертатсионӣ ҳангоми иҷрои корҳои илмӣ ва таълимӣ дар Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣи Тоҷикистон ба номи С. Айни, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абуалӣ ибни Сино ва дигар муассисаҳои илмию таълимӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба омӯзиши илми ботаника махсусан биоморфология машғуланд, метавонанд истифода гарданд. Инчунин натиҷаҳои ба дастомада дар раванди таълим дар кафедраи ботаникаи факултети биологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣи Тоҷикистон ба номи С. Айни ҳангоми хондани курсҳои махсус, иҷрои корҳои курсӣ, дипломӣ ва таҳқиқотӣ татбиқ гардида, донишҷӯён, магистрантон ва унвонҷӯён натиҷаҳои кори мазкурро мавриди истифода қарор дода метавонанд.

Ҳамин тавр, Шурои диссертатсионӣ хулоса баровард, ки диссертатсияи пешниҳодшуда кори илмӣ ба анҷом расонидашуда буда, аз ҷиҳати мазмун ва мундариҷа ба ихтисоси 03.02.01-Ботаника мувофиқат намуда, ба талаботи банди 2 ва зербандҳои 67 ва 69-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор)»-и Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, қомилан мувофиқат менамояд.

Дар маҷлиси рӯзи 05.01.2023 протоколи № 7, Шурои диссертатсионӣ сазовор донистани Сафармади Мирзоалиро бо дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ қарор қабул кард.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ аз шумораи умумии 15 нафар аъзои Шурои диссертатсионӣ, 13 нафар иштирок доштанд. Аз ин 5 нафар доктори илм аз рӯйи ихтисоси 03.02.01-Ботаника мебошанд.

Дар овоздиҳӣ аз 13 нафар (12-доктори илм) 13 нафар иштирок намуданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: «Тарафдор» 13 нафар, «Зид» - нест, «Варақаҳои безътибор» - нест.

**Раиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои биологӣ, профессор**

Эргашев А.

**Котиби илмӣ Шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои биологӣ**

Иброгимова С. И.

5.01.2023